

PERUSKOULUN YLÄLUOKAT - TUNNUSTUSPALKINNOT

Annika Öhman / Kuninkaanhaan koulu
Opettaja Annamaria Loukola

SATAMAN VALOT JA ÄÄNET

Oli syksyinen ilta. Van päivän viimeiset auringonsäteet ylsivät horisontin yläpuolelle. Meren pinta oli peilityyni, lähistöllä ei liikkunut edes laivoja, joiden synnyttämät mainingit olisivat kohdanneet rantakallion. Olin rannalla yksin, en kaivannut seurakseni ketään, meri riitti minulle. Mantereelta näkyivät sataman valot, mutta rakennuksia ei enää erottanut pimeässä. Katselin hiljaa satamaan valoja ja samalla yritin muistella, kuinka monesti olin jo noita valoja katsellut. Siitä huolimatta, niissä oli jotain, mikä oli aina kiehtonut minua ja tulisi aina kiehtomaan. Tähdet alkoivat vallata öistä taivasta. En olisi halunnut jättää sitä maisemaa, hetkeä, mutta minua alkoi paleltaa.

Päivät lyhenivät lyhenemistään syksyn taittuessa kohti talvea. Minusta tuntui kuin meren elämä vaipuisi hiljaiseloon; lintuja muuttaisi etelään ja kalat jäisivät pian jään alle. Iltaisin ei enää näkyisi veneitä purjehtimassa auringonlaskuun ja saarten viimeisetkin kesäasukkaat lähtisivät mantereelle. Ilmassa oli talven tuntua.

Ensi lumi satoi hiljaa leijaillen, harmaana marraskuisena lauantaina. Pian jääkansi peittäisi merta ja jäänmurtajat aloittaisivat työnsä. Koko päivän olin katsellut lumisadetta ikkunaruuutujen takaa. öinen pimeys oli jo laskeutunut meren ylle, kun päätin ottaa ensikosketuksen tulevaan talveen. Puin takin päälleni, laitoin tuvan oven kiinni ja astelin rantaan. Koskemattomaan hankeen olivat piirtyneet jalanjälkeni. Pysähdyin ja annoin katseeni kiertää halki ulapan. Huomasin ainoastaan yhden matkustajalaivan, en mitään muuta. Se oli tulossa Tukholmasta ja oli matkalla satamaan, ajattelin. Siirsin katseeni sataman valoihin. En saanut katsettani pois niistä. Mieleeni nousi monia lauluja, joissa lauletaan satamista ja niiden valoista. Aloin hyräilemään yhtä lauluista ja lähdin takaisin tupaan.

Joulunaika oli jo mennyt, tammikuu oli puolivälissä. Pakkasta oli ollut koko kuun ajan yli viisitoista astetta, öisin enemmänkin. Pilkkijöiden lisäksi monet ulkoilijat olivat uskaltaneet jäälle. Minä myös olin lähtenyt jäänpäälle hiihtämään. Siellä ollessani alkoi hämärä laskeutua meren ylle. Hiihdin paikkaan, josta näkisin mantereelle. Pysähdyin, pysähdyin katselemaan mantereella olevan kaupungin valoja. Annoin katseeni kiertää ympäri valojen. Valoista parhaiten erottuivat sataman valot. Valto, joista pidin kaikkein eniten.

Päivät pitenivät, aurinko pysytteli aina vain kauemmin horisontin yläpuolella. Päivisin kevätauringon lämpö ja valo hellivät maisemaa. Jää oli jo alkanut väistyä aaltojen tieltä, vain rannat ja suojaosat lahdelmat olivat enää jään peitossa. Jää ei kestäisi ihmisen pianoa, niin haurasta se jo oli. Lunta ei ollut enää edes nimeksi, siellä täällä pieni kinos. Muuttolinnut palasivat etelästä takaisin pesimäpaikoilleen Suomen rannikoille. Kevään ensimmäiset kukat puhkesivat kukkaan ja ruoho alkoi vihertää. Talvi oli saanut antaa tilaa kevään tulolle.

Myöhään yhtenä kevätiltana menin rantaan katselemaan sataman valojen heikkoa kajoa. kajo ei ollut voimakas, oli aivan liian valoisaa, jotta valot olisivat näkyneet selvästi. Valojen katseleminen ei vaikuttanut minuun niin kuin tavallisesti. Oletin, että se johtui vain keväästä ja valoisuudesta, mutta tämä vastaus ei tyydyttänyt minua. Mitä jos olin kyllästynyt sataman valoihin, olinhan jo katsellut niitä niin paljon, ajattelin. En halunnut, että niin kävisi. Katselin vielä hetken aikaa vedessä uiskentelevia lokkeja, ennen kuin lähdin kävelemään rannassa kulkevaa polkua eteenpäin. Kuitenkin tiesin, että vielä tulisin kaipaamaan sataman valoja, ennemmin tai myöhemmin.

Kesäasukkaat olivat palanneet saarten elämään. Lukuisat purje- ja moottoriveneet seilasivat ristiin rastiin aavalla ulapalla ja saarten välisissä salmissa. Iloiset naurunhelähdykset kajahtelivat veneistä ja vesi loiskui, kun uistimet rikkoivat veden pintajännitteen. Kesä oli siis tullut.

Kesässä rakastin eniten aamuja. Jos heräsin aamulla aikaisin, lähdin merelle soutelemaan vanhalla ruuhella. Mantereelle ei ollut pitkä matka, joten sousin aina lähelle sen rantoja ja joskus saatoin jopa rantautua hetkeksi. Istuskelin rannalla kaikessa rauhassa katselemassa uuteen päivään valmistuvaa merta. Satunnaiset kalastajat palasivat kokemasta verkkojaan, joskus vaihdoin heidän kanssaan muutaman sanan. yleensä he ihmettelivät, miten olin hereillä siihen aikaan aamusta loma-ajalla. Tokaisin heille vain, että mikä on luonnossa kauniimpaa katsottavaa kuin meri kesäaamuna. Kalastajat sanoivat olevansa asiasta samaa mieltä kanssani.

Istuessani rannalla, katselin usein myös laivoja, jotka tulivat satamaan ja laivoja, jotka lähtivät matkoihinsa. Joskus heilutin laivoille, minusta se oli hauskaa. Harvoin huomasin, että minulle olisi heilutettu laivoilta takaisin. Sitä useammin kuuntelin satamasta kantautuvia ääniä. Satama oli hyvin lähellä rantaa, missä oleilin, joten saatoin kuulla äänet selvästi. Nosturien kolinaa, kun ne siirsivät kontteja paikasta toiseen. Kovaäänistä kuulutettuja ohjeita satamatyöntekijöille, ne olivat minusta aina jotenkin huvittavia. Satamien omaa koodikieltä, ajattelin joka kerta kuulutuksia kuunnellessani. Odotin joka kerta, jos kuulisin laivan pillin vihellyksen. Säikähdin sitä kyllä, mutta se oli aina ollut odottamisen arvoista. Palattuani saareen minulla olisi kerrottavaa muille; olin soutelemassa ollessani kuullut laivan pillin vihellyksen.

Kesä läheni loppuaan. Koko kesän ajan olin saanut katsella purje- ja moottoriveneitä seilaamassa ulapalla ja kivikkoisilla rantavesillä. Olin saanut kuunnella veneistä kantautunutta onnellisten ihmisten puheensorinaa ja veden loiskahduksia, kun joku pulahti uimaan. Sää olivat suosineet lomailijoita; helteitä oli ollut pitkin kesää ja odotettavissa oli ollut todellinen intiaanikesä. Ehdin vielä loikoilemaan laiturilla ottamassa aurinkoa, sousin iltpäivisin naapurisaareen ja vietin aikaa sen kauniilla rantakalliolla hyvän kirjan parissa. Sain monesti istua rannalla katselemassa upeita auringonlaskuja ja veneitä, jotka lipuivat hiljaa tyynen meren samettisella pinnalla. Tiesin jo silloin, kun mietin, miten viettäisin loppukesän, että tulisin kaipaamaan niitä asioita koko talven. Samalla totesin itselleni, mitä kaivannut koko kesän; pimeitä iltoja, jolloin sain hiljaa yksikseni katsella sataman valoja.

Syksy saapui jälleen kuin tyhjästä. Lehdet putoilivat puista ja jäivät ajelehtimaan veden pinnalle. Kesäasukkaat aloittelivat paluutaan mantereelle ja linnut muuttoaan etelään. Joka vuosi tuntui haikealta hylätä kesä ja kaikki sen mukanaan tuomat ihanuudet. Pian meren ylle laskeutuisi hiljaisuus; pitkä, pimeä talvi.

Oli syksyinen ilta. Olin rannalla yksin, tai en oikeastaan yksin, meri oli kanssani. Katselin maisemaa, jota olin aina katsellut; peilitynnyen meren takaa, mantereelta erottuvia sataman valoja.